

Príbehy detí, ktoré pomáhajú

detský čin roka

7. 10 – 30. 11. 2024

Zapojte sa
do detskej
poroty.

Podporiť dobrý skutok
rovesníkov je tiež
veľký čin!

www.detskycin.sk

24. ročník projektu prebieha pod záštitou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

Strategický partner

Nadácia

Hlavný partner

ARICOMA

Mediálny partner

RÁDIO EXPRES

Partneri

Liga za
duševné
zdravie

Nadácia SPP

PONTON

DETSKÝ ČIN ROKA 2024

Každý rok je projekt v niečom iný, podľa toho, čo deti aktuálne žili a čo sa dialo v spoločnosti, keďže príbehy deti priamo reagujú na aktuálne dianie na Slovensku.

Je obdivuhodné ako deti vedia zareagovať v kritických situáciách a príbehy z kategórie Záchrana ľudského života sú toho dôkazom. V roku 2024 sme mali mimoriadne veľa silných príbehov v tejto kategórii. Obdiv a uznanie patrí všetkým deťom, ktoré zaslali príbehy do tejto kategórie.

Detské príbehy, najmä tie z vidieka alebo menších miest, ukázali silné medzigeneračné prepojenie medzi členmi rodiny. Deti radi trávia veľa času so starými rodičmi a vzájomne si odovzdávajú lásku a zároveň deti s radosťou a oddane pomáhajú svojim starým rodičom.

V roku 2024 prebieha už **24. ročník** a je zaujímavé sledovať podľa listov detí ako narastá počet školských kolektívov, v ktorých integrácia zdravých detí s deťmi so zdravotným postihnutím sa stáva prirodzenou realitou. V tomto roku máme veľa príbehov s touto témou.

PRÍBEHY DETSKÝ ČIN ROKA 2024

Dostali sme veľa krásnych listov, ktoré hovorili o nasledovných detských skutkoch:

- ♥ záchrana ľudských životov v rôznych nečakaných situáciách a nehodách
- ♥ zastúpenie dospelého rodiča v domácnosti a pri každodenných povinnostiach
 - rôznorodé zbery, burzy hračiek, benefičné koncerty a vystúpenia, predaj ručne vyrobených výrobkov a finančné zbierky pre deti a ľudí, ktorý potrebovali pomoc
 - nezištná pomoc, rešpekt a spolupráca pri začleňovaní zdravotne znevýhodnených kamarátov v škole i mimo nej
 - pomoc kamarátom a spolužiakom, ktorí vážne ochoreli
 - pomoc ľuďom na ulici, či už bezdomovcom, starým alebo jednoducho neznámym ľuďom
 - pomoc starým ľuďom v domovoch, prípravy rôznorodých aktivít pre seniorov
 - zachránené mačičky, psíkovia, vtáčiky a iné
 - aktívne zapojenie deti do projektov rôznych neziskových organizácií, ktoré pomáhajú ľuďom na Slovensku ale i po celom svete

**ĎAKUJEME ZA VŠETKY PRÍBEHY O DETSKÝCH SKUTKOCH.
KAŽDÝ Z NICH, VEĽKÝ ČI MALÝ, AJ KEĎ NEBOL ZARADENÝ DO NOMINÁCIE,
UŽ UROBIL NÁŠ SVET KRAJŠÍ A LEPŠÍ A TO JE TO NAJCENNEJŠIE.**

Prečítajte či vypočujte si s deťmi príbehy o dobrých skutkoch a rozprávajte sa spoločne o hodnotách, ktoré prinášajú. Zapojte sa s deťmi do detskej poroty. Veríme, že aj tento rok sa príbehy v tejto online brožúre stanú inšpiráciou pre vás i pre deti a spoločne načerpáte pozitívnu energiu a motiváciu.

Aj tento rok nám bohužiaľ inflácia a takmer 200 navýšenie ceny tlače a papiera nedovolili vytlačiť brožúru tak ako po minulé roky. Naše OZ má nulovú finančnú podporu od štátu a všetky financie na projekt získavame cez fundraisingové aktivity. Veríme však, že Vás príbehy potešia či už v online podobe alebo načítané na YOUTUBE.

**NOMINOVANÉ PRÍBEHY SÚ BEZPLATNE DOSTUPNÉ NA
www.detskycin.sk
A NA YOUTUBE NAČÍTANÉ KATKOU BRYCHTOVOU A LUDWIGOM BAGINOM.**

AKO PREBIEHA HLASOVANIE - DETSKÁ POROTA

Súčasťou detskej poroty sa môžu stať žiaci základných škôl, špeciálnych základných škôl a primy až kvarty osemročných gymnázií tým, že sa zapoja do hlasovania.

Detská porota rozhodne o tom, ktorých osem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2024. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2024.

Každý žiak môže dať svoje ocenenie jednému zo skutkov v každej z ôsmich kategórií

1. ZÁCHRANA ŽIVOTA
2. POMOC V RODINE
3. POMOC ROVESNÍKOM
4. POMOC ĽUDOM

5. POMOC PRÍRODE
6. DOBRÝ NÁPAD
7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN
8. DOBRÝ ČIN NA NETE

Minulé roky sa nám neosvedčilo zasielanie poštou a preto sme sa rozhodli pre hlasovanie iba elektronicky cez **www.detskycin.sk**. Ďakujeme za porozumenie.

**Prosíme pedagógov a žiakov, aby zasielali hlasovacie lístky najneskôr
do 30. novembra 2024**
Hlasovanie prebieha elektronicky na
www.detskycin.sk

Online anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom ĽudiaĽuďom.sk

Anketu pre verejnosť organizujeme predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou môžu prispieť na projekt, podporiť dobro a hlavne sa inšpirovať dobrými skutkami detí. Jeden skutok za všetky kategórie, ktorý získa najväčšiu podporu verejnosti, dostane ocenenie Cena ĽudiaĽuďom.sk.

S pravidlami ankety sa môžete oboznámiť prostredníctvom webstránky
DetskyCin.LudiaLudom.sk

Saša Broadhurst-Petrovická, koordinátorka projektu a štatutárka OZ Detský čin roka
Magdaléna Fábryová, koordinátorka projektu

I. kategória

ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Odvaha, risk, rozvaha
- ♥ Zodpovednosť a následky
- ♥ Normy, zásady, dodržiavania pravidiel
- ♥ Duchaprítomnosť, samostatnosť, spolupráca
- ♥ Hodnota ľudského života
- ♥ Vedieť podať prvú pomoc
- ♥ Skúška charakteru v krízovej situácii
- ♥ Hodnoty: skromnosť, nezištnosť, obetavosť

Nominované skutky v kategórii ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

A
LIST

Záchrana ľudského života

Libor duchaprítomne zachránil život vlastnej mame

Libor je spolužiak mojej dcéry. Od malička je to veľmi milý a empatický chlapec, ochotný vždy pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Určite si však nikdy nepomyslel, že raz bude musieť pomôcť a zachrániť život tej, ktorá mu ho dala – vlastnej mame.

Celé sa to udialo v lete minulého roku. Bolo krásne počasie, ktoré väčšina ľudí využila na prácu v záhrade či rodinné grilovačky. Liborova mama Saška pracovala v záhrade za domom a rozhodla sa, že ešte pokosí trávnik. Záhrada bola veľká, kosačka elektrická a aby Saška dosiahla všade, kam treba, musela použiť predlžovačku. Pri manipulácii s kosačkou však prišlo k poruche a Sašku zasiahol elektrický prúd. Keďže nebola obutá, 220 voltov prechádzalo celým jej telom a ona nebola schopná kábel pustiť. Zostávalo jej jediné: kričať a dúfať, že jej niekto príde

na pomoc. Po chvíli vybehol von vtedy 14-ročný syn Libor. Saške už dochádzali sily, nevládala už ani hovoriť a v hlave jej preblesklo len to, aby sa jej syn nechtyl a elektrina nezasiahla aj jeho. Nedokážem si ani predstaviť, ako sa musela cítiť, bojovať o svoj život a báť sa aj o život svojho dieťaťa. Libor si však zachoval chladnú hlavu a pragmatické myslenie a rýchlo konal. Odpojil kosačku z elektriny, mame poskytol prvú pomoc. Lekári v nemocnici skonštatovali, že mamu zachránil o minútu dvanásť, keby prišiel neskôr alebo váhal, čo urobiť, už by mohlo byť neskoro.

Deň, v ktorý sa to stalo – 19. august, považuje Saška za svoje druhé narodenie a tento rok v ten istý deň dokonca plánuje upiecť tortu a svoje druhé „narodeniny“ osláviť aj so synom a zvyškom rodiny.

List napísala Petra Horinková, pedagogička, skutok vykonal Libor Bolebruch, v šk. roku 2023/2024 žiak 9. triedy, ZŠ s MŠ Pionierska 697, Gbely

B
LIST

Záchrana ľudského života

Statočná Mia zachránila svoju maminu

Chcem Vám predstaviť našu Miu. Je to veselá a hlavne starostlivá dievčatko. Jej príbeh sa stal v pondelok 13. 11. 2023. Maminka ráno vstala, zobudila svoje deti – dcéru Miu a syna Adriána do školy. Spravila im desiatu ako každé ráno a keď im chcela spraviť pitie, zrazu si necítila ľavú ruku a nevedela

ani chytiť fľašku do ruky. Mala pocit, že niečo nie je v poriadku – aj keď ju nič nebolelo. Mia si hneď všimla, že sa s maminkou niečo deje. Prišla k nej a spýtala sa jej, či je v poriadku. Keď jej maminka chcela odpovedať, nedalo sa jej a vtedy Mia vykrikla: „Mami, klesol ti kútik na ústach. Volám sanitku!“

Maminka už nevedela rozprávať, len niečo nezrozumiteľné jej vyšlo z úst. Veľmi sa zľakla, ale Mia nestratila rozvahu a v tej chvíli neukázala žiadny strach. Okamžite volala lekársku pomoc. Rozprávala sa s dispečingom, ako keby to robila každý deň. Povedala, ako sa volá, kde býva, komu volá pomoc a z akého dôvodu. Jej brat Adrián zatiaľ čakal pred domom na príchod záchranárov. Po príchode záchranky a po prvotných vyšetreniach bola určená diagnóza – mozgová porážka. Záchranár pri ochode

pochválil Miu za odvalu, pretože máloktoré 8-ročné dieťa vie takto perfektne zareagovať a tým zachrániť život dospelému človeku, ktorý si nedokáže sám zavolať lekársku pomoc. Mia je naša malá-veľká hrdinka, ktorá zachránila život svojej maminke. Pri tejto diagnóze je najdôležitejšie do 3 hodín zavolať pomoc. Maminka sa môže poďakovať svojej dcére Mii za to, že sa z toho nešťastného rána dostala bez následkov. Teraz žije úplne normálny život.

List napísala Mgr. Katarína Hanzlíková, triedna učiteľka, skutok vykonala Mia Bakošová, v šk. roku 2023/2024 žiačka 3. triedy, ZŠ s MŠ Trnovec nad Váhom č. 302

C
LIST

Záchrana ľudského života Vincent poskytol pomoc zranenému kamarátovi

Rozhodol som sa napísať príbeh o mojom kamarátovi a zároveň spolužiakovi, ktorý mi svojím spôsobom zachránil život. Moje meno je Dávid a mám 12 rokov. Jeden obyčajný piatok popoludní sme sa spolu s Vincentom, tak sa totiž volá môj záchranca, rozhodli ísť bicyklovať na „pump track“ dráhu v našom meste. Odrazu som sa ocitol na zemi a na mne ležal bicykel, riadítka z neho mi prerazili slabinu. So strašnou bolesťou v oblasti brucha som sa nedokázal ani pohnúť a ani kričať. Vincentovi som len naznačil a v skratke povedal: „... krv... a pomoc.“ Rýchlo dobehol, a keď zbadal, že mám otvorenú ranu, snažil sa vyhľadať pomoc, no v okolí nikto nebol. Nakoniec mu napadlo, že blízko sídli záchranná služba, tak neváhal a utekal im doslova búchať na dvere, ani na chvíľu nezaváhal a nespánikáril. Našťastie záchranári neboli na výjazde, a tak mi utekali podať prvú pomoc. Vincent ako správny kamarát utekal na bicykli aj ku nám domov povedať rodičom, čo sa stalo, keďže sme so sebou nemali ani telefón. Záchranka ma odviezla

aj s maminou do nemocnice, kde ma museli v ten večer operovať, lebo som mal vnútorné poranenie brucha až do hĺbky 15 cm, strašne to bolelo, a tak strašne som sa bál, ale vôbec som neplakal, držal som sa, bol som statočný. Operácia trvala skoro dve hodiny a v nemocnici som strávil päť dní, no doba liečenia bola dlhšia, no už v pohodlí domova. Všetko som to, našťastie, zvládol, a nemal som poškodený žiadny orgán. Vincent ma navštívil vždy, keď mal čas, lebo je dosť vyťažovaný, má veľa záujmov a krúžkov, a nosil mi úlohy. Všetci sa zachovali ku mne solidárne a musím poďakovať viacerým ľuďom, aj tým v záchranke, aj v nemocnici, aj mojim rodičom a príbuzným, učiteľom, že stáli pri mne, no hlavne kamarátovi Vincentovi, že nestratil duchapřítomnosť a zachoval sa ako správny kamarát. Je to proste hrdina, a týmto sa naše kamarátstvo utužilo, a hlavne máme z toho trochu aj ponaučenie, že život je veľmi krehký a musíme si na seba dávať väčší pozor. Ďakujem za všetko!

List napísal Dávid Michálik, v šk. roku 2023/2024, žiak 6. triedy, ZŠ s MŠ Krivec 1355, Hriňová, skutok vykonal Vincent Eliáš Sybila v šk. roku 2023/2024, žiak 6. triedy, ZŠ s MŠ Krivec 1355, Hriňová

D
LIST

Záchrana ľudského života Aneta zachránila život svojmu dedkovi

Minulý rok mal môj dedo infarkt. Práve vtedy, keď sa to stalo, spala som u neho. Keď som sa prezliekala, počula som ho ťažko dýchať, zakašľal a začal sa dusiť. Keď som prišla, našla som ho na zemi. Okamžite som pribehla a kontrolovala som, či dýcha. Dýchal, ale veľmi ťažko. Nevedela som, čo mám robiť, ale vedela som, že mu ide o život. Snažila som sa deda prebrať, ale, bohužiaľ, bol v bezvedomí. Rýchlo som mu vzala

telefón a vytočila číslo 112 a tí ma prepojili na záchranárov. Teta, ktorá sa so mnou rozprávala, mi poradila skontrolovať dýchanie. Moja odpoveď bola, že dýcha, ale je v bezvedomí. Povedala mi: „Pomoc je už na ceste.“ Nevieť, ako dlho to trvalo, ale pre mňa to bola neskutočne dlhá doba. Naraz však dedo prestal dýchať. Teta zo záchrannej služby, ktorá bola so mnou spojená cez telefón, sa ma opýtala, či viem, čo je to KPR.

detský čin roka

Síce som vedela, ale myslela som si, že nie som na to dosť silná. Sama seba som povzbudila, že musím byť silná a skúsiť to, lebo som vedela, že môžem prísť o deda. Asi 30-krát som mu zatlačila na hrud', potom 2 vdychy, lenže dedo nereagoval a po záchrane nebolo ani stopy. Plakala som, bola som veľmi unavená ale

vedela som, že to nemôžem nechať tak. Teta mi stále hovorila, čo mám robiť a o pár minút na to prišla záchranka. Povedali mi, že keby som nepokračovala v KPR, tak môj dedo by to neprežil. Ale našťastie prežil a bol hospitalizovaný. Dodnes je to pre mňa nezabudnuteľný príbeh.

*List napísala a skutok vykonala Aneta Balážová, v šk. roku 2023/2024
žiacka 7. triedy, ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš*

E
LIST

Záchrana ľudského života Mia zachránila život trojročnej sestričky

Posielam skutočný príbeh, ktorý sa udial úplne čerstvo, dňa 18. 6. 2024, žiačke Mii Majzelovej, ktorá zachránila život svojej trojročnej sestre. Niekedy sa udeje čin, ktorý je viac ako jednotky na vysvedčení... Ide o záchranu ľudského života! Mia, žiačka tretieho ročníka základnej školy, zachránila svoju mladšiu sestru, ktorá skočila do hlbokého bazéna bez rukávčov a začala sa topiť. Deti si ju všimli, až keď ležala na vode bez pohybu, tvárou hore. Mia sa ju snažila vybrať z bazéna. Popisovala ju ako „handrovú bábiku“. Z bazéna jej musela pomáhať mama, ktorá volala sanitku. Mia duchapriťomne zareagovala, a keď videla, že sestra nedýcha, začala jej dávať umelé dýchanie a masáž srdca. KPR (kardio-pulmonálna resuscitácia). Mamina dýchala z úst

do úst a Mia masírovala, čo to dalo. Keď sme sa jej pýtali, kde sa to naučila, vyjadrila sa, že bola v tábore, kde sa to učili, a v škole dostala aj diplom, keď mali prednášku o prvej pomoci a ona správne oživovala. Zareagovala výborne a do príchodu sanitky sa jej s pomocou dospelých podarilo sestru dostať späť. Malú sestru previezli do trenčianskej nemocnice a potom vrtuľníkom do Bratislavy, kde sa o ňu postarali lekári. Nebyť odvahy a statočnosti jej sestry, lekári by už prácu nemali... Bolo zaujímavé, keď sme Miu na konci školského roka ohodnotili mimoriadnou cenou, a jej reakcia na 20-eurovú poukážku, ktorú si môže uplatniť na nákup čohokoľvek bola: „Kúpim niečo sestre Ninke.“

*List napísala Mgr. Soňa Bellová, pedagogička, skutok vykonala Mia Majzelová, v šk. roku 2023/2024
žiacka 3. triedy, ZŠ Veľkomoravská 12, Trenčín*

II. kategória **POMOC V RODINE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Každodenné povinnosti v domácnosti, delba práce
- ♥ Docenenie rodičov, úcta k ich práci
- ♥ Láska a rešpekt voči jednotlivým členom rodiny
- ♥ Vzťah k starým rodičom - čo všetko pre nás urobili a čo môžeme urobiť my pre nich
- ♥ Pocit zmysluplnosti našich skutkov voči najbližším
- ♥ Spoluzodpovednosť a spolupatričnosť v rodine
- ♥ Schopnosť a ochota zastúpiť dospelých členov rodiny v krízových situáciách
- ♥ Lenivosť - schopnosť ju prekonávať
- ♥ Dobrý skutok - čo je samozrejmý a čo hodné ocenenia

Nominované skutky v kategórii POMOC V RODINE

A
LIST

Pomoc v rodine **Natália pomáha so starostlivosťou o bráčka**

Natália je obyčajné, veselé a bezstarostné dievčaťko ako väčšina iných detí. Situácia v rodine sa však zmenila pár dní pred jej 6. narodeninami v marci 2023. Jej 3-ročný bráček Danielko začal mávať zvláštne záchvaty a lekári mu diagnostikovali fokálnu štruktúrnú epilepsiu. Približne mesiac Danielko strávil so svojou mamičkou v nemocnici v Bratislave a v Prahe. Natália skoro každý deň cestovala s ockom za ním na návštevu. Namiesto hrania sa na detskom ihrisku, trávila čas na nemocničných chodbách so svojím bráčkom. Lieky však Danielkovi vôbec nezaberali, záchvaty sa zhoršovali a pribúdali. V lete už Danielko mával 10 - 15 záchvatov denne, pri ktorých odpadol a musel byť neustále pod dohľadom, držať sa s niekým silnejším za ruku, aby si pri nekontrolovateľnom páde neublížil. Natália bola

veľkou pomocou. Ak rodičia práve nemohli držať a sledovať Danielka, Natália ich vedela zastúpiť. Veľakrát sa jej aj podarilo zabrániť samotnému pádu. Ak nie, okamžite Danielkovi po páde zabezpečila hlavu, aby nedošlo k poraneniu, uložila ho do stabilizovanej polohy, zavolala rodičov, počítala nahlas sekundy (aby rodičia vedeli určiť trvanie záchvatu a prípadne podať potrebné lieky). Po odznení záchvatu začala hneď Danielka rozosmievať a vymýšľať rôzne hry, aby rýchlo zabudol na záchvat a aby mu vyčarovala úsmev na tvári. Danielko mal šťastie, že to, čo mu záchvaty spôsobovalo, sa dalo chirurgicky odstrániť a na jeseň podstúpil úspešnú operáciu v Prahe, od ktorej je bez záchvatu. Jeho prvý úsmev po 8-hodinovej operácii vyčaril práve pri pohľade na svoju najlepšiu sestríčku Natáliu cez videohovor.

List napísala Miroslava Kvasničková, matka, skutok vykonala Natália Kvasničková, v šk. roku 2023/2024 žiačka 1. triedy, 7. ZŠ Hodžova 37, Trenčín

B
LIST

Pomoc v rodine **Nikola pomáha dedkovi**

Pokúsím sa vám opísať, ako som pomáhala a stále pomáham môjmu dedkovi. Moja babka pred dvoma mesiacmi zomrela. Bola štyri roky ležiaca a sedem rokov mala demenciu. Dedko sa za tie štyri roky na lôžku o babku sám staral, iba na víkendy sme za ním s mamkou jazdili. Pomáhali sme mu s babkou,

upratovali, varili atď. V januári dedka veľmi bolela ruka a nemohol ju zdvihnúť, tak šli s mamkou k lekárovi. Povedali mu, že má preťaženú ruku a natrhnutý sval a začal s rehabilitáciou. Rehabilitácia mu pomohla, ale úplne nevyliečila. Na konci februára babka dostala tretiu mozgovú mŕtvicu, zostala v bdelej

kóme a dedko babku nechcel dať do nemocnice, tak zostala doma. Bolo to obdobie mojich prázdnin. Vtedy mala aj mamka dovolenku a začali sme sa starať o babku. Bolo to veľmi náročné fyzicky, ale aj psychicky. Dlhú noc som nespala, museli sme jej odšávať hlien, pravidelne merať teplotu, ak ju mala, dávať obklady, merať saturáciu kyslíka... Jej stav sa každým dňom zhoršoval, nevedeli sme, že či vôbec pôjdem do školy a mamka do práce, no nakoniec sme sa v nedeľu rozhodli, že v tom dedka a susedy nemôžeme nechať, keďže mamka je zdravotná sestra. Zavolať do práce, aby za ňu niekto prevzal služby a mňa ospravedlnila v škole. Nemohla som zostať sama doma, lebo ocka už, žiaľ, tiež nemám a moja

pomoc sa pri babke zišla. No v pondelok večer nás babka opustila. V súčasnosti dedkovi diagnostikovali Parkinsonovu chorobu. Začal k nám chodiť na víkendy, aby sme to mali jednoduchšie a nemuseli za ním jazdiť a aby som nebola sama doma, keď má mamka dennú službu. Trávime spolu čo najviac času, pozeráme staré české klasiky, jeme zmrzlinu, pozeráme staré fotky, pri ktorých sa dedko stále rozpomína, a spomíname. Ak dedko potrebuje pomoc so zdvihnutím z gauča alebo stoličky, alebo keď chce podať vodu, vždy mu pomôžem – som ako jeho pravá ruka. Dedko má 80 rokov a veľmi ho ľúbim. V mojich očiach je hrdina po tom, čím si všetkým prešiel, a dúfam, že sa dožije mojej svadby.

List napísala a skutok vykonala Nikola Petríľáková, v šk. roku 2023/2024
žiacka 7. triedy, ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

C
LIST

Pomoc v rodine

Druháčka Darinka pomáha starej mame s čítaním a písaním

Do Detského činu roka sa naša základná škola zapája opakovane, no tento rok je pre nás výnimočný. Nominantkou je totiž žiačka len 2. ročníka, ktorá napriek nízkemu veku a neľahkému osudu je v rodine pre svoju (starú) mamu veľkou oporou. Konkrétne ide o žiačku Darinku Mihokovú z rómskej komunity, ktorá, nebyť jej starej mamy, vyrastá v detskom domove. Matka ju opustila ešte vo veľmi útlom veku, uprednostnila Darinkinho brata a sestru. Od osudného dňa biologická matka nejaví o Darinku záujem, nenavštevuje ju. Rodičovskú lásku Darinka dostáva denne od svojich starých rodičov, na ktorých je veľmi citovo naviazaná. Starú mamu dokonca volá – mamina. Biologického otca má Darinka vo väzení, a preto je komunikácia aj v tomto smere obmedzená. Darinkinej starej mame, aj pre pokročilý vek, robí čoraz väčší problém čítanie a písanie, zamieňajú sa jej tlačené písmená, a preto každodenné vybavovanie vecí, ktoré

sú pre nás samozrejmosťou, sú pre Darinkinu starú mamu veľký problém. Veľkou oporou a pomocou je v tomto smere práve Darinka, ktorá starej mame píše nákupný zoznam, číta a píše listy otcovi do väzenia, no funguje aj ako opora v dňoch, keď život viac bolí ako teší. Spoluobčania totiž starej mame neraz uštedria nepeknú nadávku či dokonca sa vysmievajú z jej neľahkého osudu. Darinka je naše usmievavé slniečko s veľkým srdiečkom, ktorá sa napriek obmedzeným a skromným podmienkam, v ktorých žije, snaží byť veľkou oporou pre svoju druhú mamu. Dokáže sa veľmi úprimne radovať aj nákupom v obchode s obnosenými odevmi. Nedávno ju stará mama obdarovala oranžovým kocúrikom Félixom za dobré známky v anglickom jazyku, podporuje ju tiež v doučovaní v slovenskom jazyku a matematike, keďže správne chápe, že vzdelanie je pre Darinku prioritou, a to sa jej v potrebnej miere nedostalo.

List napísala Mgr. Monika Lovášová, pedagogička, skutok vykonala Darinka Mihoková, v šk. roku 2023/2024
žiačka 2. triedy, ZŠ s MŠ Orešie 3, Pezinok

D
LIST

Pomoc v rodine

Tamarka je ako „babka Milka“

Tamarka je ešte malé dievčatko, ale počas svojho prvého školského roka zažila toľko náročných emocionálnych situácií, čo by sa ledva zmestilo aj do dospelého človeka. Ocko sa konečne rozišiel s matkou Tamarky, ktorá denne pila, a doma bol neustály krik. Bez mih-

nutia oka opustila matka tri malé deti. Po jej odchode z rodiny sa z malej prváčky stala veľká slečna. Ockovi, ktorého veľmi ľúbi, pomáha, čo jej sily stačia. Pripraví ráno oblečenie pre mladšiu sestríčku Elišku. Usteliť postieľku sebe, Eliške aj o rok staršiemu bratovi

Boriskovi. Po raňajkách umyje riad a keď Borisko ochorie, odprevadí Elišku do škôlky. Ocko sa zatiaľ postará o Boriska, ktorý má vysoké teploty. Našťastie je škôlka blízko školy, kde Tamarka chodí do prvej triedy. Popoludní sa spolu s Boriskom pripravujú do školy. Okrem svojich úloh skontroluje aj Boriskove. To, že nie sú vždy bezchybné, prvácke oči ešte nevidia. Do školy prídu obaja vždy čisto oblečení a s prichys-

tanou desiatou od ocka. Ocko Tamarke často povie: „Ty si moja babka Milka.“ Babku Milku deti milovali. Počas života babka svojmu synovi s deťmi veľmi pomáhala. Ostali im na ňu už len pekné spomienky. Ako povie Tamarka: „Učíme sa doma potichu. Je to lepšie, ako mať pri sebe krik. Mama odišla. A ja sa o svojho ocka postarám. Som ako jeho babka Milka.“

List napísala Mgr. Andrea Ujčeková, pedagogička, skutok vykonala Tamarka Gušťaříková, v šk. roku 2023/2024
žiačka 1. triedy, ZŠ Školská 526/53, Handlová

E
LIST

Pomoc v rodine
Laura, superhrdinka

Laura je na prvý pohľad obyčajné dievča, ktoré chodí do piateho ročníka. Aspoň v škole tak pôsobí. Doteraz som však netušila, že po príchode domov sa zmení na superhrdinku. Laura má o rok staršieho brata, ktorému rada pomáha a maličkú dvojročnú sestru Emmku. Práve od jej narodenia sa im život obrátil hore nohami. Emmka trpí viacerými diagnózami, je 24 hodín napojená na pľúcnu ventiláciu, trpí ochorením DMO, je to ležiaci pacient a sama nedokáže

prakticky nič - nechodí, nerozpráva, stále je plienkovaná a potravu prijíma pomocou peg hadičky cez bruško. Laura je mamke vždy nápomocná. Sama si vie poradiť s odsávaním hlienov z pľúc, polohovaním či kŕmením, pomáha pri kontrolách u doktora, kedy treba Emmku prekladať z auta do kočiara a naopak. Okrem starostlivosti o sestričku pomáha s domácimi prácami a prácami v záhrade. Laura to všetko zvláda výborne a v škole sa učí na samé jednotky.

List napísala Mgr. Simona Kováčová, pedagogička, skutok vykonala Laura Egryová, žiačka 5. triedy, v šk. roku 2023/2024
ZŠ s MŠ Štefana Ďurovčíka Palín 104

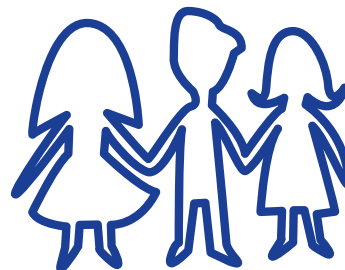

III. kategória

POMOC ROVESNÍKOM

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Integrácia zdravých a postihnutých detí
- ♥ Ľudské práva
- ♥ Zastať sa slabšieho
- ♥ Schopnosť rozlíšiť dobré a zlé
- ♥ Hodnota priateľstva a schopnosť obetovať sa a podeliť sa
- ♥ „Hanba“ robiť dobré skutky, „frajerina“
- ♥ Vedieť sa v kolektíve spojiť pre dobrú vec
- ♥ Hodnota slova ĎAKUJEM

Nominované skutky v kategórii POMOC ROVESNÍKOM

A
LIST

Pomoc rovesníkom

Celá trieda pomáha spolužiačke Gabike

Sme žiaci šiestej triedy a tvoríme jeden veselý kolektív. V triede zažívame chvíle veselé a občas aj neveselé... ako všetci žiaci. Ja som sa rozhodla napísať o našej Gabike. Je to veselá kopa, rada sa na svet usmieva, aj keď je ťažko zdravotne postihnutá, na vozíku, a jej diagnóza DMO jej bráni aj v pohodlnom a plnohodnotnom písaní či čítaní. Aby sme jej vždy vyčarovali úsmev na tvári, snažíme sa jej pomáhať, ako vieme. Pripravujeme jej knihy na hodiny, rozprávame sa

s ňou, aby sa necítila v triede sama, chodíme s ňou do školskej knižnice, lebo miluje knihy. Počas prestávok ju vozíme po chodbe školy, aby aj ona mohla byť chvíľu mimo triedy a porozprávať sa s inými kamarátmi, berieme ju do chill zóny alebo ju odvezieme do učebne, ak sa niekam sťahujeme... je to každý deň niečo. Najväčšou odmenou pre nás všetkých je jej úsmev, to je najviac. Chceme, aby vedela, že s nami nebude nikdy sama.

List napísala a skutok vykonala Timea Tureková a kolektív triedy, v šk. roku 2023/2024
žiaci 6. triedy, Za vodou 14, Stará Ľubovňa

B
LIST

Pomoc rovesníkom

Martin je oporou kamarátke Eme

Martin spoznal Emu, keď boli ešte malé deti. Bývali na jednom sídlisku a stali sa kamarátmi. No po určitom čase sa Ema odsťahovala. V jeden deň bol na ihrisku, hral basketbal a objavila sa tam aj Ema. Najprv sa nespoznali, no keď sa začali rozprávať, spomenuli si na pekné chvíle, ktoré spolu prežili v detstve. Ema mu už však pripadala iná. Nakoniec sa mu priznala, že rodičia sa rozviedli a nemala ani ideálneho priateľa. Dostala sa aj do zlej partie kamarátov a trpela anorexiou. Ukázala mu porezané ruky a povedala, že začala aj so žuvacím tabakom, aby

zmiernila svoju bolesť. Začali sa stretávať na ihrisku, bavili sa cez chat alebo mu zavolala kedykoľvek sa potrebovala vyrozprávať. Pomáhal jej aj s učením do školy. Povedal jej, aby začala chodiť do fitka – cvičenie je dobrá pomoc na vyplavenie všetkého zlého a bude sa cítiť lepšie. Ema si zobrala jeho radu k srdcu. Začala chodiť do fitka, zdravo sa stravovať a postupne sa začala cítiť v pohode. Bola vďačná svojmu kamarátovi z detstva Martinovi za pomoc a začala aj ona sama pomáhať druhým ľuďom s podobným osudom, ktorým si kedysi prešla aj ona.

List napísala Mgr. Miroslava Grolmusová, pedagogička, skutok vykonal Martin Tines, v šk. roku 2023/2024
žiak 8. triedy, ZŠ Rastislavova ulica 416/4, Prievidza

C
LIST

Pomoc rovesníkom

Druháci s láskou a rešpektom podporujú spolužiaka s autizmom

Sú INÍ... ... pôsobila som ako pedagogický asistent v triede s integrovaným žiakom, ktorý sa na svet pozerá cez diagnózu autizmu. Zároveň som aj jeho mama a možno aj preto som oveľa citlivejšia a aj kritickejšia v situáciách, ktoré sa Tomáška priamo dotýkajú. Na odporúčanie viacerých odborníkov a po úspešnom začlenení v bežnej materskej škole sa Tomáško ocitol v prvej triede na bežnej základnej škole. Deti z triedy vôbec nepoznal, pretože chodil do škôlky na opačnej strane mesta. Prvý deň sme zvládli skvelo, ale druhý celý preplakal pri okne. Školský systém nie je na takéto deti pripravený. Našťastie v ňom existujú úžasní ľudia, ktorí sa snažia pomôcť a vyjsť v ústrety. Pani učiteľka po prvých ťažkých dňoch zabojovala a zabojovali sme i my. Nastúpila som k nemu ako pedagogický asistent priamo do triedy. Pani učiteľka pracovala s krédom, že „deti treba v prvom rade ľúbiť, až potom učiť“. Táto skúsenosť je pre mňa nesmierne obohacujúca. Postupne sa Tomáško snažil adaptovať a ja som deťom musela zodpovedať asi milión otázok ohľadom jeho zvláštnej diagnózy. Inklúzia je v súčasnosti najdiskutovanejšia téma v slovenskom školstve, ale aj inde

vo svete. Ale deti ju majú v sebe akosi prirodzene. Nepotrebovali rozsiahle články, diskusie, porovnávanie, usmernenia. Ony iba vystreli ruku a otvorili srdce. Pohladkali ho, keď plakal. Pomáhali mu chystať si veci na hodinu. Tajne mu nechávali na lavici sladkosti. Zatlieskali mu, keď sa mu niečo podarilo a úprimne sa tešili z jeho malých úspechov. Rešpektovali, keď jemu dovolili veci, ktoré ony mali zakázané. Tomáško ich za to obdaril krásnym nemým úsmevom. Rozpráva veľmi málo, ale srdce má obrovské. Empatia a tolerancia, akou deti pristupovali ku kamarátovi, ktorý im nemá toho veľa ponúknuť, bola ohromujúca. Niekoľkokrát za mnou prišli, že starší spolužiaci sa mu smejú, ale „ony im povedali svoje“. Alebo ich nechtiac buchol a prišli si po bolestné s vetou, že to nevádi. Vysvetlila som im, že to nesmie robiť, ale často si miesto pošúchali a bežali sa s ním hrať ďalej. Na výlete sa dohodovali, kto ho bude držať za ruku, kto s ním bude sedieť v autobuse alebo v divadle. A školou sa to nekončí. Na ihrisku sa s ním bežne hrajú. Netvária sa, že ho nepoznajú, a nesmejú sa mu. Vedia, že je iný a zvláštny, ale stále ho berú ako svojho kamaráta. A pre mňa sú ony INÍ a VÝNIMOČNÍ v dnešnom zvláštnom svete.

List napísala Mgr. Monika Kapušňáková, rodič, skutok vykonal v šk. roku 2023/2024 žiaci 2. triedy, ZŠ a MŠ K. Mahra 11, Trnava

D
LIST

Pomoc rovesníkom

Nerozluční kamaráti Dávid a Jakub

Naša škola už niekoľko rokov nesie poslanstvo vytvárať medzi deťmi to naozajstné puto, podporovať v nich empatiu, vzájomný rešpekt a hlavne pomáhať začleniť sa deťom, ktoré majú svoju vlastnú inakosť. A takýmto dieťaťom je aj Dávid, žiak 8. ročníka. Ale nie o ňom je tento príbeh, ale o jeho spolužiakovi Jakubovi. Jakub prišiel na našu školu po prestupe z inej školy a spolužiakom môjho syna je od 5. ročníka. Hneď, ako sa dostal do synovej triedy, vzniklo medzi ním a Dávidom veľmi silné puto. Dávid je veselý, priateľský, vždy dobre naladený chalan, rozdáva úsmevy na každú stranu. Jakub je skôr introvert, tichý, milý, ale na svoj vek veľmi mentálne vyspelý. Dávid je iný ako jeho spolužiaci a ostatné deti na našej škole. Nemôže s nimi behať, skákať, ani sa naháňať. Dávid je na invalidnom vozíku, ale napriek svojmu hendikepu nestráca zmysel pre humor, stále na sebe pracuje a má svoje

sny. Našiel však spolupatričnosť, pomoc, podporu a dokonca najlepšieho kamaráta. Jakub od začiatku Dávidovi pomáhal a stále aj pomáha a nezostalo len pri pomoci. Stali sa z nich veľmi dobrí kamaráti a toto kamarátske puto ich sprevádza každým dňom. Už sú to veľkí chalani, veľkí ôsmaci, ktorí si spoločne prechádzajú dobrým aj zlým. Jakub pomáha Dávidovi v škole, ale aj mimo nej. Stal sa jeho verným priateľom, ktorý ho podrží v každej, aj v neľahkej chvíli. V škole mu pomáha pri premiestňovaní sa, s prenosom invalidného vozíka, s prípravou pomôcok na vyučovanie. Venuje sa mu počas prestávok, pomáha mu s poznámkami. Jakub to nerobí preto, že by to bola jeho povinnosť, ale preto, že sám chce a úplne spontánne, čo je to najkrajšie, čo môže môjmu synovi dať. Pokiaľ je to možné, trávia často spolu aj svoj voľný čas, spoločne sa pripravujú na vyučovanie, chodia spolu

na zmrzlinu, na hokej, na prechádzky do prírody, učia sa spolu doma. Dokonca sme sa ako rodiny začali navštevovať. Jakub nesmierne rád učí Dávida, pred každou písomkou si pre neho doma pripraví nejaký test, ktorý potom spolu riešia, ak niečo nevedia, vzá-

jomne si pomáhajú. Možno Vám príde Jakub iba ako obyčajný chlapec, ale pre nás je to chlapec s veľkým srdcom, ktorý svojou dobrosrdečnosťou, pomocou, ale hlavne priateľstvom vyplnil nielen Dávidove, ale aj naše srdcia.

List napísali Erika Fischerová a Eva Hanuliaková, matky, skutok vykonal Jakub Hanuliak, v šk. roku 2023/2024
žiak 8. triedy, ZŠ Ul. Pohraničná 9, Komárno

E
LIST

Pomoc rovesníkom

Každé dieťa by si zaslúžilo mať svoju Viki

V pohľadnici stálo najkrajšie pranie na svete.

Všetko najlepšie k tvojim narodeninám! Mám Ťa veľmi rada a vždy tu budem pre teba!

TVOJA VIKI. A za textom srdce.

Toto pranie k 9. narodeninám dostal Ivko od svojej spolužiačky VIKI. Ivko je neobyčajný chlapec, ktorý má detskú mozgovú obrnu, a aj napriek svojmu zdravotnému znevýhodneniu ho Viki a aj jeho spolužiaci prijali medzi seba. S Viki chodia spolu do triedy už od škôlky. V tom čase Ivko nevedel behať, len s pomocou špeciálneho chodítka, jeho reč bola nezrozumiteľná a ruky ho vôbec neposlúchali, ale deti sa mu nikdy nesmiali. Pýtali sa, kedy bude behať, ale nie s posmechom, skôr zo zvedavosti.

Ivko navštevuje bežnú základnú školu tak ako zdravé deti. Jeho nohy sú stále slabšie ako nohy jeho spolužakov, preto nikdy na telesnej necvičí. Ruky nevedia tak pracovať s perom, aby mohol písať ako jeho spolužiaci, preto píše na počítači. Na čítaní mu to ide pomalšie a často mu nerozumie celá trieda. Na dlhšie prechádzky, do divadla a na výlety chodí vo vozíku, alebo v špeciálne upravenom kočiку pre nechodiace deti. Je celkom iný ako obyčajné deti, ale nikdy sa mu nikto nesmial, nenadával mu, naopak, má okolo seba len deti s obrovským srdcom, ako je VIKI. Deti, ktoré by mohli byť inšpiráciou aj pre dospelákov, pretože hľadajú spôsob, ako sa to dá, a nie výhovorky, prečo to nejde.

Na Deň detí Viki spolu s kamarátkami vymysleli, že Ivka dostanú na skákací hrad a chceli, aby sa šmy-

kol na veľkej šmýkačke spolu s ním a zažil tak rovnakú zábavu, akú môžu prežívať ony. Ivko je menší ako dievčatá a váži asi tak ako baby. Bolo to milé pranie dostať ho hore, ale vôbec nie jednoduché. Ivko sám nevedel zdolať prekážky a dostať sa tak do výšky. Spoločne to skúšali z jednej strany, potom z druhej strany a stále to nešlo, ale Viki bola vytrvalá a nevzdávala sa. Vyšplhala hore ako prvá a ťahala Ivka za obe ruky, no stále to nedokázala. Zavolala si na pomoc spolužiačku a rozdelili si ťahanie. Jedna sa snažila vytiahnuť Ivka za ľavú ruku, druhá za pravú ruku, dole bola tretia spolužiačka, ktorá tlačila nohy hore, ale opäť bez úspechu.

Vrátili sa na pravú stranu skákacieho hradu a skúsili to tretíkrát, prišla im na pomoc Ema. Viki stála v strede prekážky a ťahala Ivka za trup. On sa oprel do kolien, Ema ho istila zdola a spoločne to konečne dokázali. Ivko sa mohol šmyknúť tak ako zdravé deti a vychutnať si to rovnako ako všetci, nie len dole skákať na kolenách. Spoločne s Viki sa šmykli v objatí a ich úsmev a radosť v tvárach bol svedectvom ozajstného šťastia, priateľstva a dôkazom, že ten text v praní neboli len prázdne slová.

Dnes po troch rokoch integrácie je Ivko súčasťou veľkého kolektívu, kde je spolu s ním 26 detí. Vie, že je iný, ale nemusí každý deň vysvetľovať a dokazovať, že aj on si zaslúži mať obyčajný život. A to práve vďaka deťom, ako je VIKI. Každé dieťa by si zaslúžilo mať svoju Viki. Osobu, o ktorú sa vieme v ťažkých časoch oprieť. Kamaráta, čo tu bude vždy pre nás.

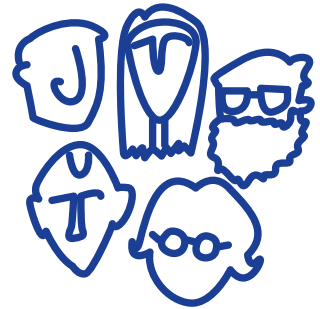
List napísala Ľubica Porubcová, Ivankova matka, skutok vykonala Viktória Trubanová a kolektív detí v šk. roku 2023/2024
žiaci 2. A triedy, Základná škola s materskou školou, Malonecpalská ulica 206/37, Prievidza, 971 01

IV. kategória **POMOC ĽUĎOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ja a svet okolo
- ♥ Svet okolo nás – pozitívne hodnoty
- ♥ Spolupatričnosť medzi ľuďmi
- ♥ Spoluzodpovednosť za spoločnosť v ktorej žijeme
- ♥ Rešpekt voči ľuďom
- ♥ Odvaha postaviť sa nespravodlivosti a násiliu
- ♥ Ľahostajnosť – mňa sa to netýka
- ♥ Úcta a pomoc starším

Nominované skutky v kategórii POMOC ĽUĎOM

A
LIST

Pomoc ľuďom

Jakub pomáha variť tradičnú vianočnú kapustnicu pre bezdomovcov

Som mama úžasného chlapčeka Jakubka. Jakub je veľmi dobrosrdečný chlapec, teší ho, keď môže robiť radosť druhým. Je to už veľký 8-ročný chlapec. Naším každodenným večerným rituálom je ľahnúť si večer spolu do postele, povedať rozprávku o Kubkovi – hrdinovi, ako niečo zachránil a vynašiel. Jeden večer, keď mal 5 rokov, v deň pred Vianocami, sa má po rozprávke opýtal, či Ježiško nájde aj bezdomovcov, keď nemajú dom a nemajú stromček, a či im donesie darčeky? Vravím mu, že určite áno. „A čo budú jesť na Vianoce? Mamiii, mohli by sme zajtra uvariť viac kapustnice a spraviť viac zemiakového šalátu a rýb? Mami, prosím. Ja ti pomôžem. Mami, vieš si predstaviť, akí budú šťastní, keď budú jesť teplé jedlo na Vianoce?“ Vravím: „Kubko nieeee, teraz je covid, bojím sa, aby sme sa nenakazili.“ Presne o rok, keď mal 6 rokov,

sa v ten istý večer deň pred Vianocami opýtal: „Mami, môžeme navariť kapustnicu pre bezdomovcov? Ja nechcem, aby boli hladní na Vianoce. Mami, prosím, ja ti s prípravou pomôžem, povedal Kubko.“ A tak mi nič iné neostávalo iba vybrať z mrazničky všetkého viac. Kapustnice sme navarili dvakrát viac ako inokedy. Kubko bezdomovcom zbalil jablká a sladkosti zo svojho „čarovného šuflíka“, aby toho mali viac. Jedlo bezdomovcom odniesol Kubko s manželom, no v čase, keď im odniesli jedlo, tam práve bezdomovci neboli. Nevadí, jedlo chlapci nechali v ich príbytku. Veď, keď sa vrátia, najedia sa. Tieto posledné Vianoce padla rovnaká otázka. A odvtedy varenie kapustnice je a bude našou každoročnou tradíciou na Vianoce. Tieto Vianoce sme navarili kapustnicu a Kubko s manželom ju zanesli do stanu pre bezdomovcov.

List napísala matka Jana Hozová, skutok vykonal Jakub Hoza, v šk. roku 2023/2024
žiak 2. triedy, ZŠ s MŠ F. J. Figu Vinné

B
LIST

Pomoc ľuďom

Mia organizuje zbierky a pomáha

Mia je od malička zvyknutá pomáhať ľuďom. Pravidelne pomáha pri rozdávaní potravín rodinám a mamám samoživiteľkám v občianskom združení OZ Zdieľaj. Má 14 rokov a už ako 8-ročná podnietila v triede iniciatívu – zbierku potravín pre rodinu so 6 deťmi, za čo ju riaditeľka ocenila diplomom za Vysoko humánny prístup k svojmu okoliu. Pred dvoma

rokmi prispela k pomoci ukrajinským mamám s deťmi, spolu s bratom sa aj dohodli, že chcú svoju detskú izbu prepustiť ukrajinskej mame s dcérou, ktorá bývala nakoniec polroka u nich doma v byte. Mia pomáha aj pri výdaji potravín a jedla pre bezdomovcov u Sestier Matky Terezy a myslím si, že by mohla byť vzorom pre veľa rovesníkov. Pomoc ľuďom

považuje za samozrejmosť. Najviac v nej rezonujú malé deti v rodinách a ľudia na ulici, bez domova a bola som svedkom toho, ako aj u nich rezonuje pomoc tak mladšej osoby. Za posledné dva roky aktívne a pravidelne

pomáha pri zbierkach, výdaji potravín a humanitárnej pomoci, výdaji teplej stravy pre ľudí bez domova. Ako jeden pán bez domova jej pred mesiacom povedal: „Som rád, že vidím, že aj mladí ľudia chcú pomáhať.“

List napísali matka Mgr. Andrea Mišíková a Olesya Chaika, ukrajinská utečenkyňa, skutok vykonala Mia Mišíková, v šk. roku 2023/2024 žiačka 1. triedy, Bilingválne gymnázium, Zadunajská 4, Bratislava a tohto šk. roku žiačka 1. triedy Stredná odborná škola pedagogická, Bullova 2, Bratislava

Pomoc ľuďom

Členovia hasičského dobrovoľného zboru pomáhali pri požiarom zásahu

28. 2. 2024 podvečer sa našou obcou začal šíriť štipľavý dym. Po siedmej hodine večer pribudli viditeľné plamene. Požiar zachvátil senník na miestnom poľnohospodárskom družstve. Budova so 100 tonami uloženého sena začala horieť. Veľkou výhodou Vrboviec je, že naše dobrovoľné hasičské združenie obce – DHZO Vrbovce, si už spomedzi žiakov vyberá a vychováva nasledovníkov. Venuje sa protipožiarnej ochrane, prevencii, výchove detí a mládeže. Do skorých ranných hodín požiar hasili hasičské zbory z blízkeho okolia. Ešte dva nasledujúce dni bolo treba odvážať tlejúce seno na okolité lúky a odstraňovať vzniknuté škody. 29. 2. 2024 na vyučovaní niektorí žiaci „pospávali“. Menovite: Martin, Juraj, Eliška, Marek, Tomáš, Adam, Elisa, Saskia a Viktória. Chlapci spolu s Eliškou sa aktívne zapojili do akejkoľvek práce, ktorá bola

práve potrebná. Príprava a rozbaľovanie hadíc, príprava hadicových spojok, svietili hasičom svetlami tam, kde bolo potrebné... Reagovali na pokyny, dávali na seba pozor – žiaci samotní sú totiž členmi hasičského dobrovoľného zboru vo Vrbovcach, ktorý pod vedením manželov Sládečkových žne úspechy na súťažiach v okolí. A dievčatá? Tie prispeli tou najjednoduchšou, no zároveň dôležitou činnosťou – varili hasičom čaj, upiekli pizze, nosili vodu a občerstvenie... Na druhý deň deti ešte zaujímalo, ako vyzerá zhoršenisko. Okamžite sa pridali k odpratávaniu škôd, nakladaniu a odvážaniu sena z miesta požiaru. To bolo treba v tenkej vrstve rozhádzať na veľkú plochu, ako komentoval Juraj. Veľká vďaka patrí našim mladým hasičom, teším sa, že vychovávame dobrých a statočných mladých ľudí.

List napísala Mgr. Zuzana Borisová, školský špeciálny pedagóg, skutok vykonali: Martin a Marek – v šk. roku 2023/24, žiaci 9. triedy Elisa a Saskia – v šk. roku 2023/24 žiačky 8. triedy, Viktória a Juraj – v šk. roku 2023/24 žiaci 7. triedy, Tomáš a Adam – v šk. roku 2023/24 žiaci 6. triedy a Eliška – v školskom roku 2023/24 žiačka 4. triedy.

Pomoc ľuďom

Aneta pomohla ujovi Martinovi

Počas celého školského roka sa každý z nás snaží pomáhať rodičom, starým rodičom, susedom či známym. Tak to je aj v mojom prípade. Napriek tomu, že mám čoraz viac učenia, prídem domov, pomáham aj sestre, ktorá študuje na Vysokej škole, a má dve deti. V domácnosti sme mali aj babku, o ktorú sme sa všetci spoločne starali skoro 4 roky. Nikdy som od rodičov nežiadala nič za moju pomoc. Ale oni mi dali vždy nejaké to vreckové, ktoré som si šetrila na vhodnú príležitosť. Veď oblečenie, drobnosti, ktoré som potrebovala, som mala vždy zabezpečené. Až raz, niekedy v polovici mája, som si pri našej Bazilike v Bardejove na lavičke v parku všimla odpočívať staršieho uja s dvoma taškami. Premýšľala som, mám sa ozvať, či mu treba pomôcť? Ujo sa nakoniec na moju otázku rozplakal a porozprával mne a ďalším ľuďom, ktorí sa

tiež pri ňom zastavili, svoj príbeh. Bol to smutný príbeh pána Martina, ktorý musel z istých súkromných dôvodov odísť z domova, kde mu bolo ubližované. A tak každý deň som zašla za ujom Martinom či s kávou, či s chlebíkom, alebo trochou teplej stravy od rodičov. Až jedného dňa sa našla pani Sonya, ktorá zriadila transparentný účet pre pána Martina. Ľudia prispievali a vo mne skrsla myšlienka, kam investujem moje vreckové. Moje peniaze išli na pomoc pre starého, chorého a opusteného uja Martina. Vďaka týmto peniazom, vďaka pani Goblovej, riaditeľke sociálneho zariadenia a OZ DAJME NÁDEJ, sa ujo Martin dostal do Centra sociálnych služieb v Bardejove, kde je už o neho postarané. A mňa veľmi teší, ako ma rodičia pochválili, ako som využila svoje naštrené vreckové.

List napísala a skutok vykonala Aneta Drugová, v šk. roku 2023/2024 žiačka 9. triedy, ZŠ Wolkerova 10, Bardejov

Konať zlo je dnes veľmi ľahké, pohádať sa s niekým, ohovárať ho, klamať, ubližovať slovne či fyzicky, to je celkom bežné. Svet nie je však len čierny, má aj svetlé chvíľky a občas sa stane pravý opak. Ako triedny učiteľ opíšem skutočný príbeh štvrtáčky Mišky, ktorá svojim srdiečkom denne rozdáva pomoc, radu i mnoho viac. Je skromná, snaživá, slušne vychovaná, na svoj vek je nadpriemerne nezištná, empatická, ochotná pomôcť bez toho, aby za to niečo očakávala, schopná sa vcítiť do kože, pocitov, bolesti iných... Miška, malé, tiché 9-ročné dievča, muselo začať chodiť zo školy i do školy domov samé. Nebolo to jednoduché... Miška bez toho, aby uvažovala nad odmenou, či len zapojením sa do nejakej súťaže, pochvalou a pod., sama od seba napísala za dobrovoľnú DÚ stručne a výstižne list mne, citujem: „Išla som sama, bojazlivo, na zastávku. Dám to? Neverila som si. Po nejakom čase čakania som si všimla starú paniu, ktorá sedela sama na lavičke oproti cez cestu v tieni stromov a opierala sa o stĺp. Bála som sa, lebo som ju nepoznala a učiteľ i rodičia hovorili, aby som sa s cudzími ľuďmi veľmi nepúšťala do rozprávania. No, nedalo mi. Nabrala som odvahu, pozrela sa cez frekventovanú cestu a s malým srdiečkom som prešla na druhú stranu. Pozdravila som sa a spýtala sa na to, ako jej môžem pomôcť, mala som pocit, že niečo nie je OK. Povedala mi, že je jej zle a nevie sa dovoliť synovi. Následne som to skúšala aj ja, ale nešlo to, v niečom bol problém... Pomohla som teda babke prejsť cez cestu, kde už prichádzal autobus. Syn napokon zavolať späť a ona mu povedala,

že sa dobre necíti a potrebuje pomoc, ale nech sa nebojí, lebo je pri nej dievčatko, ktoré ju doprovodí domov, možno aj zavolať 112 v prípade núdze. Teta ťažko dýchala a mala som strach, ako to dopadne, ešte nikdy som nič podobné nezažila. Ako to hovoril učiteľ, 30x stlačiť a 2x vdýchnuť, nie, opačne, bola som v pomykove, či to zvládnem. Dala som sa jej napiť a sledovala jej mimiku, správanie, vyzerala vyčerpane. Autobus zastal na konečnej a pomaly sme sa dostali po schodoch von. Teta nevládala, opierala sa o mňa, ja som tiež končila so silami, veď aj ona mala slabé nohy a spoliehala sa na mňa. Verila som do konca, že budem mať dostatok síl, aby som pomohla. Povzbudzovala som ju, už nie sme ďaleko, už len chvíľu, no mala som dosť. Netušila som, koľko ešte potrvá tento boj o pomoc, úspech, život? Boli sme v celi. Unavená, no povzbudená silným zážitkom som spozorovala chlapa pri vchode domu, ktorý mi bežal oproti. Je koniec, viac urobiť neviem. Syn ju zobral, poďakoval a viac sme sa nevideli. Verím, že teta dostala rýchlu zdravotnú pomoc a dostala sa z najhoršieho. Budem ju kontaktovať, lebo bývam neďaleko. Ponaučením pre mňa do budúcnosti bude, maj oči otvorené, ruky pripravené, srdce na správnom mieste. Nie každý, kto leží na zemi, opiera sa o stenu, rozpráva nezrozumiteľne, musí byť opitý a podobne. Som na seba hrdá a rada to urobím i druhýkrát...“ I ja som na ňu pyšný, nie každý dospelý by reagoval podobne, rozhodnúť sa v správnom čase správnym spôsobom, to nejde len tak, intuícia i srdce niekedy napovedia viac.

List napísal Andrej Krupa, pedagóg, skutok vykonala Michaela Dóšová, v šk. roku 2023/2024
žiacka 4. triedy, ZŠ Haličská cesta 1493/7, Lučenec

V. kategória **POMOC PRÍRODE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Zodpovednosť za prírodu
- ♥ Človek ako jej súčasť
- ♥ Ľahostajnosť voči prírode a jej následky
- ♥ Poznanie prírody a jej zákonitostí
- ♥ Každý živý tvor má v prírode svoje jedinečné miesto
- ♥ Súcit so zvieratami odkázanými na našu pomoc
- ♥ Ako môžu deti pomôcť prírode
- ♥ Ako sa ničenie prírody spätne vypomstieva človeku

Nominované skutky v kategórii POMOC PRÍRODE

A
LIST

Pomoc prírode
Nela, Emka a Damian zachránili psíky v obci

Bol slnečný jarný deň. Vyučovanie sa skončilo a žiaci sa rozutekali domov. Nela a Emka, šiestачky, sa ostali hrať na ihrisku na námestí. Piatak Damian, ich dobrý kamarát, išiel práve okolo, tak na neho zavolať a presvedčili ho, aby ostal na ihrisku s nimi. Po chvíli strávenej spoločnou hrou si išli deti oddýchnuť na lavičku, keď v tom sa na námestí objavili dvaja muži. Už od prvého momentu boli deťom nesmierne podozriví: jeden z nich mal čiernu šiltovku, ktorú mal nasadenú tak, aby mu nebolo vidieť do tváre, a pôsobil veľmi nervóznym dojmom. Druhý, muž v okrúhlych okuliaroch, mal na rukách nasadené gumené rukavice, aké sa používajú pri práci s chemikáliami. Muž prešiel cez ihrisko k plotu rodinného domu a začal k sebe lákať psíka za plotom. Ten veselo pribehol, vyskakoval a bláznil sa, no deti si všimli, že podozrivý pán vytiahol zo zeleného vrečka niečo, čo im veľkosťou i farbou pripomínalo kaleráb, a hodil to psíkovi. Psík „pochúťku“ oňuchal a s chuťou ju spal. Deti rýchlo pochopili, že sú zrejme svedkami niečoho nekalého, preto sa snažili tváriť nenápadne, predstie-

rali, že sa o niečom vášnivo rozprávajú a pomaly sa presunuli k opačnej strane domu, v ktorom psík býval (podozriví muži zatiaľ utekali hore námestím na Vinohradskú ulicu). Naliehavo vyzváňali pri vchodových dverách, ale márne. Nik im neotváral. Keď ani susedia vo vedľajšom dome nevedeli, kde majitelia sú a kedy sa vrátia, rozhodli sa napísať list, v ktorom popísali celú situáciu. Vo chvíli, keď ho plánovali hodiť do schránky, majitelia sa vrátili. Do pár minút bol majiteľ so psíkom na ceste k veterinárovi, kde psíkovi vypláchli žalúdok a zistilo sa, že spomínanou „pochúťkou“ bola otrava na slimáky. Spomínaní muži sa podľa viacerých svedkov potulovali po našej obci a mali v úmysle ublížiť viacerým zvieratkám. Deti preto neváhali a spustili záchrannú akciu – cez sociálne siete i osobne (chodením od domu k domu) kontaktovali rodinu, kamarátov, známych i neznámych, aby ich varovali pred ďalšími podobnými útokmi na ich domáce miláčikov. Svojím rýchlym a zodpovedným konaním trojica kamarátov zachránila nielen život jedného konkrétneho psíka, ale ochránila i životy ďalších zvieratiek z našej obce.

List napísala Mgr. Daniela Januchová, pedagogička, skutok vykonali Nela Belková, Emka Michalková a Damian Böhm – Klein v šk. roku 2023/2024, žiaci 5. a 6. triedy, Vinohradská 62, Šenkvice

B
LIST

Pomoc prírode
Vianočný darček pre zvieratká

Naša celá trieda na čele s pani učiteľkou sa rozhodla, že urobíme dobrý skutok. Každý z nás mal doma pri-

praviť niečo chutné pre zvieratká, aby sme im pomohli počas zimy. Ja som doma s veľkou starostli-

detský cin roka

vosťou vybrala mrkvu, jablká a rôzne druhy orieškov, ktoré som starostlivo uložila do veľkej dózy, aby sa mi nič nerozsypano. Keď som prišla do triedy, atmosféra bola plná radosti a očakávania. Všetci sme boli nadšení a nemohli sa dočkať, kedy vyrazíme. Hneď po prvej hodine sme sa išli obliecť do teplého oblečenia a obuli sme si pevné topánky. Cesta na Háj trvala 45 minút a počas nej sme sa rozprávali o tom, čo všetko sme pre zvieratká pripravili. Keď sme už boli takmer na mieste, nedočkavosť v nás rástla. Prvá zastávka bola na okraji lesa, kde sme začali rozkladať semiačka pre rôzne druhy vtáčikov. Pozorovali sme, ako sa vtáčky zhromažďujú a s radosťou si vychutnávajú našu ponuku. Bol to nádherný pohľad. Ďalšia zastávka bola hlboko v lese. Rozmiestnili sme sa na rôzne miesta a položili sme dobroty pre zvieratká – mrkvu, jablká a oriešky. Každý z nás mal svoj malý kúsok lesa, kde starostlivo uložil

pripravené jedlo. Verím, že každé zvieratko v lese si našlo svoju pochúťku. Keď sme prešli všetky určené miesta, zastavili sme sa, aby sme si oddýchli. Vytiahli sme naše desiaty, napili sa a užívali si chvíľku pokoja v prírode. Bolo to veľmi upokojujúce a príjemné. Nakoniec sme sa rozlúčili so zvieratkami tak, že sme im zaspievali vianočnú koledu. Aj keď sme boli unavení, cítili sme sa veľmi spokojne a boli sme hrdí na to, čo sme dosiahli. Naša pani učiteľka nás na záver vyučovania pochválila a bola na nás nesmierne hrdá. Cítila som sa výnimočne a spokojne, keď som kráčala domov. Mala som úžasný a neopísateľný pocit z toho, čo sme spolu so spolužiakmi a pani učiteľkou dokázali. Pomohli sme bezmocným zvieratkám prežiť zimu a zároveň sme sa naučili, aké dôležité je starať sa o prírodu a žiť v súlade s ňou. Tento deň mi zostane dlho v pamäti ako deň, keď sme všetci spoločne vykonali naozaj dobrý skutok.

List napísala a skutok vykonala Natália Baránková so spolužiakmi, v šk. roku 2023/2024
žiaci 4. triedy ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš

C
LIST

Pomoc prírode Terezka zachránila vtáčiky zo spadnutého hniezda

Bola nedeľa. Pekný slnečný deň, šli sme z kostola, keď sme zrazu začuli také čudné zvuky. Spočiatku sme nevedeli, čo to je. Šli sme za zvukom. A zrazu sme v tráve našli spadnuté vtáčie hniezdo a v ňom uplakané, prestrašené malé vtáčiky. Pišťali a triasli sa. Bolo

mi ich ľúto, a tak som zobrala servítku z tašky a opatrne som to hniezdo vyložila na najvyšší konár blízkeho stromu, snažila som sa ho nejako upevniť, aby opäť nespadlo. Verím, že si svoje vtáčatka mamka našla a nakrmila ich.

List napísala a skutok vykonala Terézia Dudová, v šk. roku 2023/2024
žiačka 8. triedy, ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

D
LIST

Pomoc prírode Zuzana s kamarátkou zachránili topiacu sa mačku

Jedného dňa cez letné prázdniny som išla s mojou kamarátkou do lesa. Keď sme išli okolo malého rybníčka, zrazu sme zazreli niečo vo vode, čo sa hýbalo. Nemali sme však tušenie, čo to je. Preto sme podošli bližšie a zrazu sme zbadali mačku, ktorá nevedela plávať – topila sa. Rýchlo sme vzali dlhé konáre a snažili sme sa tú mačku vyloviť. Aj napriek našej snahe sa

nás mačka veľmi bála. Pokúšali sme sa ju upokojiť, keď vtom sa zachytila o konár a my sme ju rýchlo vytiahli. Vysušili sme ju v mikine, pretože sme nič iné so sebou nemali. Neskôr sme ju pustili a mačka si spokojne odcupkala do trávy. My dve sme však odišli s dobrým pocitom, že sme urobili dobrý skutok, lebo aj zvieratko je živý tvor.

List napísala a skutok vykonala Zuzana Benická s kamarátkou, v šk. roku 2023/2024
žiačka 6. triedy, ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš

E
LIST

Pomoc prírode Laura sa postarala o zraneného holuba

Išla som okolo bytovky a stretla som holuba. Bol zranený, asi narazil do okna, ako letel. Možno medzi nami preletela iskra a zobrala som ho, lebo kto vie, čo by sa s ním stalo. Schovala som ho do kríkov, lebo

som musela ísť do školy. Keď som sa vracala domov, prišla som k tým kríkom a on tam bol. Skoro som zomrela od šťastia. Tak som zobrala krabicu a cestoval so mnou v autobuse. Mama bola síce v šoku,

detský čin roka

ale oblúbila si ho. Mali sme ho u babky a prechádzal sa po dvore ako kráľ. Boli sme najlepší kamoši, mali sme sa rady. Bol u nás necelý rok, keď prišlo niečo

hroznú. Nevidela som ho asi 3 týždne. Zrejme ho chytila nejaká zver. Som ale rada, že som mu vtedy zachránila život a prežili sme spolu pekné chvíle.

List napísala Denisa Mojžišová – matka, skutok vykonal Milan Mojžiš, v šk. roku 2022/2023 žiak 3. triedy, ZŠ Adely Ostrolúckej, Školská 341/28, Budča

VI. kategória **DOBRÝ NÁPAD**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Vlastná iniciatíva a kreativita
- ♥ Všímavosť a citlivosť voči ľuďom i okoliu
- ♥ Schopnosť nápad realizovať a doviest' do konca
- ♥ Vedieť pre svoje nápady získať aj ostatných
- ♥ Uspokojenie z realizácie dobrého nápadu
- ♥ Nezištnosť a prínos nápadu

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ NÁPAD

A
LIST

Dobry nápad **Zara a spolužiáci podporili Červené nosy**

Každý zdravý človek si vlastne ani neuvedomuje, aké má šťastie. Aj ja patríam do tejto skupiny. Veľakrát zabúdame, koľko detí a ľudí také šťastie nemá. Ako môžem pomôcť ja? Stále som rozmýšľal. Potom to prišlo... Obchodný reťazec urobil úžasnú akciu. Začal predávať klaunovský nos. Ak ich kúpim pre celú moju triedu a pani učiteľku, prispejem aspoň trochu

dobrej veci. Takýmto spôsobom som sa rozhodla podporiť zdravotných klaunov, ktorí prinášajú radosť a úsmev na tváre najmenších aj najstarších. Charlie Chaplin raz povedal: „Deň bez smiechu je stratený!“ Ak kúpou týchto nosov sa podarí zdravotným klaunom vyčariť úsmev čo i len jednej tvári, tak viem že to stálo za to.

List napísala a skutok vykonala Zara Lovászová s kolektívom žiakov, v šk. roku 2023/2024
žiacka 4. triedy, ZŠ Staničná 13, Bratislava

B
LIST

Dobry nápad **Žiaci zo školského parlamentu realizujú školské aktivity**

Sebadôvera, zdravý rozum, zmysel pre humor, zodpovednosť, starostlivosť, priateľstvo, spolupráca, trpezlivosť, vytrvalosť – sú nosnými zručnosťami v školskom roku 2023/2024. Žiaci zo školského parlamentu spolu so svojimi triednymi učiteľmi prišli na nápad, ako ich spojiť pre dobrú vec – vymysleli, pripravili a zrealizovali dve veľké školské aktivity. Prvou z nich bola Nočná škola rozprávková so siedmimi rozprávkovými zastávkami. Rodičia i ostatní návštevníci videli, ako sa tieto zručnosti vo vyučovaní budujú. Druhou celoškolskou aktivitou bola medzietriedna vianočná burza žiakov 2. stupňa. Výťažok z oboch podujatí poputoval pre zdravotných klaunov v Červenom nose, ktorý žiaci pravidelne podporujú už viac rokov. S Červeným nosom sú totiž spojení

aj počas mesiaca marec, keď im pani riaditeľka do školského rozhlasu každý deň pred vyučovaním prečíta jeden príbeh z ich krásnej knižčky Malé zázraky. Zdravotní klauni robia malé zázraky a žiaci našej školy sa aspoň týmto spôsobom stávajú súčasťou ich malých zázrakov. Spojiť sa pre veľkú myšlienku s malým činom sa darí aj zbieraním vrchnáčikov pre rodinu zdravotne oslabeného dievčatka z Handlovej – v minulom školskom roku to bolo okolo 300 kg, tento rok ešte nie je uzavretý. Školský parlament stojí aj pri organizácii zbierky v našej obci pre Ligu proti rakovine. Sú to malé činy? To už nech posúdi každý sám. Pani riaditeľka je hrdá na svojich žiakov, ktorí pod vedením Školského parlamentu vychovávajú dobrých ľudí.

List napísala Gabriela Paulďurová, riaditeľka, skutok vykonali v šk. roku 2023/2024
žiaci zo školského parlamentu, ZŠ s MŠ Diviaky nad Nitricou

C
LIST

Dobry nápad

Žiaci pomáhali vďaka obrátenému adventnému kalendáru

Všetkým je známe, že v čase adventu je zvykom si v adventnom kalendári každý deň otvoriť jedno okienko a zobrať si sladkosť. Náš tohtoročný pomyselný školský adventný kalendár nebol o braní, ale o dávaní. Jednotlivé dni boli rozdelené medzi ročníkmi a každý deň sa tak symbolicky plnili okienka v tom našom obrátenom adventnom kalendári. Žiaci od prvého po deviaty ročník štedro nosili kancelárske

a školské pomôcky, kozmetiku, knihy... Veríme, že aj týmto dobrým skutkom si deti uvedomili, že podeliť sa je prirodzené a správne. Všetky žiakmi podarované predmety poputovali na miesta, kde to iní potrebujú. Časť zbierky prebralo OZ Stružielka v Čadci, ktoré je špecializovaným zariadením pre deti so zdravotným postihnutím. Časť zbierky poputovalo v medzivianočnom období do DSS Horelica.

List napísala Mgr. Marcela Budošová, pedagogička, skutok vykonal v šk. roku 2023/2024 žiaci školy ZŠ Milana Mravca, Raková 950

D
LIST

Dobry nápad

Dievčatá prichystali prekvapenie pre Mišku v Deň diabetu

Raz nám naša spolužiačka Sofia povedala, že 14. novembra je Deň diabetu a navrhla, či by sme nepripravili nejaké prekvapenie pre našu spolužiačku Mišku, ktorá má toto ochorenie od svojich šiestich rokov. Všetky dievčatá z našej triedy sa hneď pre tento nápad nadchli. Nakúpili darčeky, vytvorili plagát a tajne všetko priniesli do školy. V Deň diabetu jej kamarátky Nelka a Lucka zobrali Mišku z triedy, aby o ničom nevedela. Ostatné dievčatá Sofia, Lucka, Nataška, Timejka, Elka, Kajka, Betka a Lucka sa zatiaľ pustili do prípravy prekvapenia. Prichystali darčeky

a plagát s textom: „Miška, nie si v tom sama. S diabetom či bez, stále budeme kamaráti. Máme ťa rady.“ Keď sa Miška vracala do triedy, dievčatá urobili tunel zo svojich rúk. Miška ním prešla a na konci uvidela plagát a darčeky. Veľmi sa potešila a napokon sa aj dojatím rozplakala. Nakoniec sme ju všetky objali a boli sme rady, že sa potešila. Jej mamina napísala na sociálnu sieť, že Miška má v živote šťastie na deti a ľudí s pochopením pre túto chorobu. Nie každý deň im „svieti slniečko“. Aj vďaka úžasným spolužiakom Miška kráča naproti životu s úsmevom a radosťou.

List napísali Nelka Bariličová a Lucka Tichá; skutok vykonal v šk. roku 2023/2024 Sofia, Nelka, Lucka, Nataška, Timejka, Elka, Lucka, Laura, Betka a Kajka kolektív dievčat 6. triedy zo ZŠ s MŠ Rosina č. 624

E
LIST

Dobry nápad

Dobré vidíme iba srdcom

Sme šiestaci a už polroka máme nového kamaráta. Vlastne, ešte sme sa nestretli, pretože Idd Randu žije v Keni v mestečku Mtwapa. Je ešte celkom malý, nedávno oslávil štvrté narodeniny. Keď nám pani učiteľka ukázala jeho čarovný úsmev, naše srdcia sa roztopili. Bolo pár týždňov pred Vianocami a my sme sa rozhodli, že si toto dieťa adoptujeme prostredníctvom o. z. Viac než šperk. Formality vybavila pani učiteľka a my sme sa pustili do vyrábania vškakových vianočných ozdôb, dekorácií a malých mydielok, ktoré sme potom predávali na trhoch v škole a vo farnosti. Za získané peniaze sme mohli zaplatiť niekoľko mesačných splátok, zvýšilo nám dokonca aj na vianočný darček pre Idda a jeho rodinu. A tak sme im kúpili kozu a niekoľko základných potrieb na živo-

bytie. Držiac vytlačenú fotografiu nášho malého priateľa, sme sa odfotili pri vianočnom stromčeku a túto našu fotku sme mu poslali, aby vedel, kto na neho v diaľke myslí. Aké bolo naše prekvapenie, keď nám o niekoľko týždňov na oplátku prišla jeho fotka, ako zamyslene drží túto našu vianočnú fotografiu. Veľmi nás to povzbudilo. Čoskoro sme sa opäť pustili do práce a zhotovovali veľkonočné vence, plné farebných ozdôb, a pokúšali sme ich predávať v škole, ale i cez internet. A tak opäť naše peniažky putovali do Afriky a robili radosť. Ale i naše oči sa smiali, keď sme pozerali na Idda, ako neveriacky drží v rukách futbalovú loptu a pred ním ešte množstvo potravín. Keď sa blížil Deň detí, uvedomili sme si, že nie všetky deti na svete môžu tento deň prežiť v radoosti ako my. Tentoraz

detský čin roka

sme si odopreli z nášho vreckového a prispeli sme na malú hračku, fixky a omaľovánku, drobnosti, ktoré robia deťom radosť. Naša pomoc je iba malou kva-

pôčkou v mori ľudského trápenia. Nechceme sa ňou chváliť, ale motivovať druhých, veď aký by bol svet krásny, keby sme každý deň mysleli aj na iných.

*List napísali a skutok vykonali Šimon Vlkovič, Nina Haulíková, Beáta Lisayová, Simona Jančová, v šk. roku 2023/2024
žiaci 6. triedy, ZŠ Andreja Kmeťa Levice*

VII. kategória Cena Sašky Fischerovej **MALÝ VEĽKÝ ČIN**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ocenenie je venované malým každodenným skutkom, ktoré tiež robia náš život krajším a lepším. Nominované skutky pre túto kategóriu vyberá
- ♥ Občianske združenie Detský čin roka a cenu sme nazvali Cena Sašky Fischerovej ako poďakovanie Saške, ktorá stála pri zrode projektu a 11 rokov s veľkým nasadením i láskou pomáhala dobre rásť.
- ♥ Saškina výnimočná a charizmatická osobnosť zanechala v projekte Detský čin roka svoju nezameniteľnú stopu.

Nominované skutky v kategórii CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN

A
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Simon nazbieral púpavu pre mamu, alergickú na peľ**

Každú sobotu sa ja a moja rodina presúvame na našu chatu. Tento deň bol ako každý iný, až kým môj otec nezačul, že dnes budeme celý deň iba kosiť. V tom momente som vedel, že o „zábavu“ mám postarané. S veľkou námahou som pomohol otcovi zo záhradného domčeka vybrať všetko náradie na kosenie. Vlastne aj to, čo nebolo treba. Keď sme sa už chystali zahájiť náš „veľkolepý projekt“ celodenného kosenia, objavila sa moja mama a zahlásila, že či jej chceme pokosiť všetky púpavy! Ona ich totiž

potrebuje na výrobu domáceho medu. Pomyslel som si, snáď nechce zbierať púpavu, keď je alergická na peľ! Vtom som sa rozhodol, že sa pre ňu stanem „hrdinom“. V sekunde som jej navrhol: „Mami, veď ja ti ju predsa pozbieram rád.“ Oči jej zažiarili ako svetielka na vianočnom stromčeku. Ibaže otec tú iskru v oku nemal, že zdržujem jeho denný plán. No nakoniec všetko dobre dopadlo, bolo pokosené aj púpava pozbieraná a ostal mi aj čas na hranie. Zachránil som maminu od zdravotných problémov z alergie.

List napísal a skutok vykonal Simon Viola, v šk. roku 2023/2024, žiak 6. triedy, ZŠ Školská 9, Tlmače

B
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Malá škola s veľkým srdcom**

Život sa ukrýva v maličkostiach. Maličkosť je ako kúsok puzzle, každá skladačka má svoje miesto a nakoniec vytvorí nádherný celistvý obraz plný farieb. Som nesmierna rada, že tieto farby mám možnosť vidieť každý deň v našej malej škole. Našu školu navštevujú všelijakí žiaci. Žiaci z majority i minority, zdraví žiaci i hendikepovaní; ale u nás sa rozdiely nerobia. Všetci vieme, že svet je farebné miesto plné rôznorodosti, a tak je to v poriadku. Každý deň vidím vzácne okamihy – maličkosti, ktoré mi dávajú nádej v lepšie zajtrajšky. Malé rómske dievčatko beží do školy s obrovským úsmevom na tvári, pretože sa nevie dočkať, kedy sa podelí s balíčkom chrumiek so svojou novou spolužiačkou. Spoločne sedia a maškrtia, až kým nemajú plné ústa. V balíčku sa predbiehajú malé rúčky – jedna biela, druhá tmavá... U druhákov sa objednávajú rozprávkové knihy. Rómsky chlapec veľmi túži po svojej vlastnej knižke, po svete plnom fantázie, ale vie, že mama mu 10 € na knihu nedá. A vie to aj jeho spolužiak Alex, ktorý bez zaváhania vytiahne svoje našetrené peniažky

a chce Martinovi knihu kúpiť. Len tak, lebo mu chce urobiť radosť, lebo si uvedomuje hodnotu priateľstva už v takom mladom veku. V treťom ročníku sa stala nešťastná nehoda. Chlapec Tomáško si doma zlomil rúčku, a tak teraz chodí do školy so sadrou. Ale keď sa pozriete lepšie, vidíte, že s tou zlomenou rúčkou hrdo nesie školskú tašku. A keď sa pozriete ešte lepšie, vidíte, že tá taška nie je jeho, ale jeho spolužiaka, ktorý má zdravotné problémy. Zloží tašku, a napriek tomu, že by sám potreboval pomoc, pomáha kamarátovi zaviazať šnúry na topánkach. O poschodie nižšie sa malí škôlkari vyberajú na prechádzku. Je zima. Adamko tvorí dvojicu s rómskym chlapčekom, ktorý mu nechce podať rúčku. Adamko nerozumie, prečo ho jeho kamarát nechce držať za ruku. Hľadá odpoveď, ktorá je však jednoduchá – je zima a chlapec nemá rukavice. No riešenie je pre Adamka ešte jednoduchšie. Na druhý deň mu prinesie svoje vlastné rukavice, teraz sa môžu spoločne prechádzať... Toto sú moji malí – veľkí hrdinovia, vďaka ktorým sa až tak o budúcnosť tohto

sveta nebojím. Nie sme obyčajná škola, u nás sa násobí láska, delí žiaľ a počíta sa každý dobrý skutok. Je to škola života, v ktorej sa veľakrát učíme aj my, dospelí, od tých najmenších, pretože deti sú čisté duše, vidia svet srdcom,

a na to sa v dospelosti často zabúda. Čistota detských srdiec a mysle je tým správnym životným kompasom, ktorým by sme sa mali riadiť, pretože, keď zlepšíme ten svoj malý svet, nakoniec ho zmeníme celý.

List napísala Mgr. Michaela Hric, pedagogička, skutok vykonal v šk. roku 2023/2024 žiaci ZŠ s MŠ Sedliská 93

C LIST **Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin** **Zuzka je super kamoška**

Volám sa Dominika a chcela som napísať o mojej kamarátke Zuzke ako mi vždy pomáha a stojí pri mne aj v ťažkých situáciách. Ja a Zuzka sme normálne baby, ale ja mám rezistentnú rachitídu, a preto sa mi veľa detí smeje alebo o mne hovorí. Nie je mi to príjemne a veľakrát sa pre to doma rozplačem. Raz, keď sme išli so Zuzkou zo školy, chlapci začali o mne hovoriť, aké mam nohy,

a smiali sa. Bola som veľmi smutná a chcela som ísť rýchlo domov, ale Zuzka zastavila a povedala, že to tak nenechá. Išla za chalanmi, ktorí boli od nej o 2 hlavy vyšší, a povedala: „Prestaňte ju urážať, ona za to nemôže. Je pekná, aká je!“ Chlapci sa zasmiali a odišli, ale aj tak si stále vážim, ako si ma zastala a aj veľakrát. Veľmi ju mám rada a dúfam, že to v nej aj navždy zostane.

List napísala Dominika Placeková v šk. roku 2023/2024, žiačka 6. triedy, skutok vykonala Zuzana Knapcová v šk. roku 2023/2024 žiačka 6. triedy ZŠ V. Javorku 32, Žilina

D LIST **Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin** **Všimavé deti odprevadili zraneného psíka za „dúhový most“**

Nie všetkým psíkom je dopriate prežiť svoj život v milujúcej rodine. Niektorí odídu za dúhový most bez toho, aby našli „svojho“ človeka. Aj ten, o ktorom je tento príbeh, našiel toho svojho (tých svojich) až v posledné hodiny svojho života. Ten deň začínal pre 3 deti z našej školy ako každý iný. Raňajším autobusom cestovali do školy, rozprávali sa. S prekvapením však zistili, že autobus omylom zabočil do ulice, ktorou bežne nechodieval. A ako sa hovorí, že nič nie je náhoda, práve na tej ulici HO zbadali! Na kraji cesty ležal bez povšimnutia zranený psík. Všetkým miestnym bol známy, každý deň sa potuloval po ulici a hľadal niečo lepšie, ako mal doma. Koľko ľudí, áut, prešlo okolo neho bez povšimnutia? Koľkí sa tak veľmi ponáhľali? Naši žiaci, len čo vystúpili z autobusu pred školou, utekali späť na ulicu, na ktorej psík ležal. Videli, že je zle! Snažili sa ho hladkať, prikryť a tíšiť. Tušili, že je zle, lebo psíkovi tiekla krv z ňufáčika. Po tvárach sa im kotúľali veľké slzy. Vtom pri nich zastalo auto,

v ktorom sedela mamička jedného žiaka našej školy. Opýtala sa, čo sa stalo, a snažila sa im pomôcť. Spoločne volali veterinárovi, psíka naložili do auta a odviezli ho do veterinárnej ambulancie. Žiaľ, neskoro! Psík počas vyšetrenia „odišiel“. Bol v tak zúboženom stave, vychudnutý, začervnený a doráňaný, že nemal žiadnu šancu prežiť. Deti ronili slzy ako hrachy a rozhodli sa psíka aspoň pochovať. Teta Janka (pani z auta) im pomohla, spoločne sa za psíka pomodlili a ešte v ten istý týždeň mu na hrob priniesli kvietky. Toľko odhodlania, úsilia a lásky mali v ten deň v sebe tieto 3 deti! Riskovali problém v škole aj doma. Návrat na vyučovanie v ten deň bol veľmi ťažký, nevládali na nič iné myslieť a sústrediť sa. Našťastie sa v škole stretli s veľkou podporou. Aj zo strany pani riaditeľky, učiteľov a zo strany spolužiakov sa im dostalo veľa obdivu a pochvaly. A čo psík? V posledných chvíľach svojho života pocítil to, čo celý život nemal. Nehu, lásku, záujem, starostlivosť, pocít, že aj na ňom niekomu záleží.

List napísala Mgr. Denisa Mojžišová, pedagogička, skutok vykonal Vanesa Pondušová, Lucia Výbošťáková, Patrik Kido, v šk. r. 2023/2024 žiaci 5. a 6. ročníka ZŠ A. Ostrolúckej, Školská 341/28, Budča

E LIST **Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin** **Malý darček pre chorých ľudí z nemocnice**

Volám sa Radka a mám 10 rokov. Jedného dňa v pondelok som pri večeri povedala rodičom, že v škole máme písať detský čin roka. Môj ocko mi poradil, aby som urobila náramky pre choré deti a dospelých. Náramky som začala robiť už od druhého dňa. Pomohli mi kamarátky Kika a Lili. Na každom náramku bol lístoček a na ňom napísané, aký

je ten náramok. Sú to vymyslené názvy. Dúfam, že ľudia sa v nemocnici potešia tomuto malému darčeku. Mamka jeden dala slečne, dospelej, ale mentálne ako dieťa. Náramku sa veľmi potešila a poprosila ma ešte o jeden. Ostatné náramky nechal ocko na oddelení, kde ich dostanú deti, ktoré tam budú ležať s niečím zlomeným. Verím, že ich potešia.

List napísala a skutok vykonala Radka Sokolová s kamarátkami Lilien L'ochovou a Kristínou Machovou, v šk. roku 2023/2024 žiačky 4. triedy, ZŠ Staničná 13, Košice

VIII. kategória **DOBRÝ ČIN NA NETE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Bezpečný internet
- ♥ Sociálne siete a šírenie informácií, správ, fotiek
- ♥ Anonymita online sveta
- ♥ Kyberšikana
- ♥ Závislosti od počítačových hier, sociálnych sietí
- ♥ Vytvorenie či nasledovanie výzvy
- ♥ Prospešné aktivity v online svete
- ♥ Informácie, inšpirácie a rady nájdete na www.beznastrah.online

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ ČIN NA NETE

A
LIST

Dobry čin na nete **Zuzka naučila babičku používať mobilné aplikácie**

Volám sa Zuzka a bývam so svojou rodinou v Diviakoch nad Nitricou. Moja babka býva vo vzdialenej dedine, ktorá síce je v našom okrese, no cesta autom trvá 40 minút. Preto sa nevidáme denne. Pravidelne sa stretávame každú druhú nedeľu, cez sviatky alebo na rodinných oslavách. Aby sme o sebe mohli vedieť, ako sa babka má, a mne, ako sa darí aj počas týždňa, dostala som nápad: pomohla som babke pracovať s mobilným telefónom. Naučila som ju posilať a prijímať správy v aplikáciách WhatsApp a Messenger. Moja babka vie posilať aj obrázky! Babka sa stala

zručnou, tak mi často počas pracovných dní pošle fotku, ako sa darí jej kvietkom a zelenine v záhradke, čo dnes v záhradke urobila. Pred Veľkou nocou mi babka poslala fotku veľkonočnej výzdoby svojho domčeka a napísala, aby som výzdobu ukázala aj mamine. Ja babke písavam, ako sa mi darí v škole, čo vyrábam doma, ako sa hrám... Často počúvam, že je nebezpečné „byť na mobile“. Myslím, že my s babkou používame mobily na správne veci: aby sme sa vedeli tešiť z toho, čo sa nám podarilo, alebo aby sme si vedeli pomôcť, ak by bolo treba.

List napísala a skutok vykonala Zuzana Löčejová, v šk. roku 2023/2024
žiacka 2. triedy, ZŠ s MŠ Diviaky nad Nitricou č.121

B
LIST

Dobry čin na nete **Pomoc kamarátke v núdzi cez Messenger**

Všetko sa to začalo v jeden deň, keď som z ničoho nič nedokázala chodiť. Sny a vysnívaná budúcnosť zmizla v prachu a smútku. Všetko, čo kedysi dávalo zmysel, ho zrazu prestalo dávať. Strašidelný pocit som cítila až kdesi v žalúdku. A v ten deň, ako sa to všetko začalo, som zavolať spolužiačku cez Messenger. Po dlhých videohovoroch s ňou cez sociálnu sieť som sa konečne ukludnila a vypla hlavu. Išla som spať s pocitom, že do rána to celé prejde. Prišiel druhý deň a bolesť sa stupňovala. Hneď ráno sme šli k pani doktorke. Bola som nesústredná, vystresovaná a vôbec som ich nepočúvala. Až sa z jej úst ozvalo: „Zbal si hygienické veci, pyžamo, zubnú kefku, pretože ideš do nemocnice.“

V tú chvíľu, ako to povedala, vo mne niečo zomrelo a naplnil ma hrozný pocit. Pociť priam depresívny, pocit slabosti a nemožnosti. Všetko sa mi zosypalo pred očami, ako hrad z piesku. Blížili sa Majstrovstvá Európy v pretláčaní rukou, tréningy, oslavy a ja som mala ležať v nemocnici. Ja, ktorá som žila týmto športom a mala som ísť čoskoro súťažiť. Už cestou do nemocnice som volala mojej spolužiačke opätovne cez Messenger. Tá ma utešovala, aj keď bola určite z toho tiež vystresovaná. Myslím si, že tiež nie je najľahšie počuť, že vaša zdravá kamarátka ide do nemocnice. Keď sme stáli pred nemocnicou a následne sme vchádzali cez prah nemocničných dverí, rozplakala som sa. Po prijatí

na izbu sme sa opätovne spojili cez Messenger. Ona bola moja každodenná podpora, nech sa dialo čokoľvek, vždy tu bola pre mňa. Hoci to bolo cez telefón a cez net, ale pre mňa tu bola. Veľmi mi pomohla a spríjemňovala moje chvíle smútku, aby mi už bolo lepšie. Prešli dva týždne, doktori stále nevedeli, čo mi je a čo spôsobuje moje ochorenie. Pani doktorka oznámila mojej mamine, že idem na prevoz do Martina, že v tejto nemocnici mi už nedokážu pomôcť. Znova ten pocit, pocit bezradnosti. Celá naplnená smútkom som sa už nedokázala udržať a plakala som, akoby sa môj plač už nedal ani zastaviť. Ležala som v sanitke a prevážali ma do martinskej nemocnice. Išla so mnou aj moja mamina, ktorá má tiež s mojím ocinom veľmi podporovali. Opätovne som mala potrebu sa spojiť s mojou spriaznenou dušou a podeliť sa o moje trápenie. Napísala som jej správu cez Messenger. A ten za chvíľu zazvonil a bola tam ona. Vystresované sa ma pýtala, čo sa stalo. Ja som jej s plačom vyrozprávala, čo sa deje a kam idem. Neustále ma povzbudzovala

a celý čas utešovala. Keď ma priviezli do nemocnice, bolo už večer, všade tma a ticho. Takmer celú noc som bola s ňou v spojení, bola mi neuveriteľnou oporou. Aj keď sme neboli spolu, ale videli sme sa len cez Messenger, veľmi mi to pomáhalo. Prešli 2 týždne, mám za sebou operáciu a rôzne vyšetrenia. Vyzerá to tak, že idem domov. Po menších komplikáciách som domov nakoniec išla. Keď som bola už doma, tak som jej napísala správu cez Messenger a opýtala som sa jej, kde práve je, a videla som ju von z okna z nášho domu. Utekala som, čo mi sily stačili, a ani si neviete predstaviť, ako som sa na toto stretnutie veľmi tešila. Na chvíľu bolo dobre. Prešiel týždeň a znova ležím v nemocnici. Už na JIS-ke a opäť sa s plačom spájam s mojou spolužiačkou. Tá ma vždy podrží, je to moja veľká opora. Prešli dva týždne a pustili ma domov. Teraz som už 4 týždne doma a chcela by som sa jej poďakovať za všetko, čo pre mňa robila, za čas, ktorý mi takto na diaľku dávala, a za jej radosť, ktorou ma utešovala. **ĎAKUJEM TI ZA VŠETKO!**

Anonymný príspevok

Dobry čin na nete **Barborka motivuje deti cez Instagram k čítaniu kníh**

Barborka je vášnivá čitatelka. Svoju prvú knihu *Môj macík* dostala ako 5-mesačná. Odvtedy vo svojej knižnici nazbierala viac ako 400 kníh. Číta denne. Raz videla na internete video, kde odporúčali blogerky knihy. Veľmi sa jej to zapá-

čilo. Poprosila ma, či by aj ona mohla takéto videá natáčať. Svoj IG účet @kniznavila má od novembra a už osem mesiacov pravidelne zdieľa svoje príbehy o knihách a verí, že niekoho motivuje k čítaniu alebo odporučí dobrú knihu.

List napísala Barbora Gajdošová, matka, skutok vykonala Barbora Gajdošová, v šk. roku 2023/2024
žiaci 4. triedy, ZŠ Jeséniova 54, Bratislava

Dobry čin na nete **Deti zorganizovali HAVkciu – online aukciu pre zvieratká**

Bol predvianočný čas a deti z našej školy sa ma začali pýtať, komu zase pomôžeme, aký nápad vymyslíme. Potešilo ma, že mnohí z nich úplne prirodzene zabudli na seba, že chcú byť užitoční pre iných. Čo takto využiť silu sociálnych sietí? Nie na šírenie zloby, negativity, nenávisť. Inak, lepšie! Spojiť ľudí v dobrej veci. Urobiť vianočný dobrý skutok! Rozhodli sme sa pomôcť trnavskému psiemu útulku. Tí štvornohí ľudskí kamaráti sú takí bezmocní... Vymysleli sme si vianočnú aukciu, vlastne, keďže bola pre psíkov – vianočnú HAVkciu :) 13 šikovných detí s výtvarným talentom z rôznych ročníkov 2. stupňa namalovalo prekrásne obrazy havkáčov na plátno. Na sociálnej sieti sme uverejnili príspevok s fotkami obrazov a vyvolá-

vacou sumou. Poprosili sme dospelákov, aby nám pomohli, aby príspevok šírili, sumy navyšovali a naše obrazy si kúpili. Tieto dobrosrdečné deti venovali svoj čas, talent a úžasné nadšenie z pomáhania. Spolu s nimi ľudia uverili, že na zázraky nestačí veriť, ale že ich môžeme spoločne robiť! Za naše výtvarné umelecké diela sme vydražili skoro 400 €. Psíkom sme tak s radosťou a láskou darovali o kúsok menej studené a hladné Vianoce. Vďaka talentu detí, vďaka zdieľaniu dobrého skutku na nete a dobrým srdiečkam viacerých ľudí, ktorých sa nám virtuálne podarilo prepojiť v dobrej veci. Tieto sviatky nás všetkých hrial dobrý pocit, že ľudia majú tú silu a schopnosť spájať sa, nie rozdeľovať. Či už v reálnom alebo internetovom svete.

List napísala Mgr. Katarína Kmeťová, pedagogička, skutok vykonali Skarletka, Lea, Lukáško, Martinko, Ninka, Izabelka, Peťka, Eliška, Elizabeth, Vikinka, Valika, Maťo a Tomáš, v šk. roku 2023/2024, žiaci 5. 7. a 9. triedy, ZŠ s MŠ Trakovice 10

Moja dcéra Evička je deviatačka. Je veľmi kreatívna a stále niečo vyrába. Pred pár mesiacmi vyrobila pár hračiek pre nášho psíka zo starých tričiek, ktoré sme mali doma. Veľmi si hračky obľúbil a tak Evička vyrobila aj pár ďalších pre psíkov v susedstve. Príbuzní nám začali nosiť nepotrebné látky a hračiek stále pribúdalo. Na vianočných trhoch ich s kamarátkou predali aj s ďalšími výrobkami od Evičky. Keď sa vrátila domov, nemala ani jeden kus. Všetko sa predalo. Rozhodla sa, že peniaze daruje do útulku. A bola to pekná suma, ktorú si mohla nechať pre seba. Ale ona to nespravila. Veľmi sa jej to páčilo a tak začala robiť ďalšie hračky. Dala si inzerát na internet, založila stránku na Facebooku (Tlapky plné hračiek)

a cudzí ľudia jej začali nosiť nepotrebné oblečenie. Každý z nich dostal aj hračku pre vlastného psíka. Teraz sa popri škole tomu venuje každý deň a rozdá ich po útulkoch. Keď sme boli v Prahe, z kabelky vytiahla hračky a začala ich rozdávať psíkom bezdomovcov. Hračky rozdáva všade kam cestujeme. Dokonca aj v Paríži sa psíci potešili našim slovenským hračkám. Posiela ich aj iným psíkom na Slovensku, do dobročinných aukcií alebo zbierok. A jedna putovala aj novému pánovi prezidentovi pre jeho psíka. Som na ňu veľmi pyšná, že robí radosť nielen psíkom, ale šetrí aj planétu tým, že nepotrebné staré oblečenie neskončí na skládke, ale urobí z neho hračky pre psíkov.

List napísala Martina Petráková, matka, skutok vykonala Eva Petráková, v šk. roku 2023/2024
žiacka 9. ročníka I. Základnej školy v Senici

Škola:	Trieda:
--------	---------

Zaznamenajte, prosím,
počet pridelených hlasov
k jednotlivým listom.

KATEGÓRIE	LIST A	LIST B	LIST C	LIST D	LIST E
1. ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA					
2. POMOC V RODINE					
3. POMOC ROVESNÍKOM					
4. POMOC ĽUĎOM					
5. POMOC PRÍRODE					
6. DOBRÝ NÁPAD					
7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN					
8. DOBRÝ ČIN NA NETE					

Počet hlasujúcich detí celkovo:

Podpis pedagóga:

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré svojím dobrým skutkom
podporili dobro.

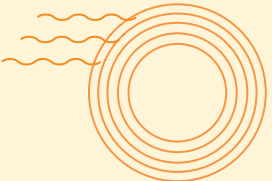
všetkým deťom, ktoré si všimli dobré skutky iných detí
a napísali o nich.

pedagógom, že sa s deťmi rozprávali a motivovali ich,
aby sa zapojili do ankety.

všetkým dospelým, ktorí deti citlivo
a s láskou ocenili.

všetkým detským porotcom za podporu dobrých skutkov
hlasovaním v detskej porote.

všetkým projektovým partnerom, priateľom, známym
i neznámym ľuďom za podporu projektu.

detský čin roka

Radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie o projekte:

OZ Detský čin roka
Námestie SNP 17, 811 06 Bratislava
Magdaléna Fábryová – koordinátorka projektu
Mobil: 0907 797 236
e-mail: magda.fabryova@detskycin.sk

www.detskycin.sk

